

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

P/12/087
LKR-4100-04-01/2012

Kraków, dnia kwietnia 2012 r.

**Pan
Włodzimierz Więckowski
Dyrektor
Zakładu Karnego
w Nowym Wiśniczu
ul. Leksandrowa
32-720 Nowy Wiśnicz**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2012 r., Nr 82), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie przeprowadziła w Zakładzie Karnym w Nowym Wiśniczu, zwanym dalej „ZK”, kontrolę w zakresie wykonania budżetu państwa w 2011 r., cz. 37 - sprawiedliwość. W związku z wynikami kontroli przedstawionymi w protokole podpisanym przez Pana Dyrektora w dniu 10 kwietnia 2012 r. Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie przekazuje, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie przez ZK budżetu państwa za 2011 r. Powyższą ocenę uzasadniają następujące ustalenia i oceny szczegółowe:

1. NIK pozytywnie ocenia realizację przez ZK dochodów budżetowych. Zostały one zaplanowane w wysokości 136,9 tys. zł, tj. niższej o 21,3% w porównaniu do wykonania w 2010 r. a wykonane zostały w kwocie 148,8 tys. zł (tj. w 108,7%). Kontroli poddano dochody w kwocie 140,8 tys. zł (tj. 94,6% ogółu). Podstawowe źródło dochodów stanowiły czynsze z tytułu umów z operatorami łączności radiowej i komórkowej oraz najmu lokali. Stawki za najem były naliczane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 czerwca 2002 r. w sprawie wysokości czynszu najmu lokali w Służbie Więziennej (SW), opłat dodatkowych oraz zasad zwrotu różnicy w opłatach czynszowych (Dz. U. Nr 99, poz. 897 ze zm.). Waloryzowano je corocznie. Uwagi NIK dotyczą należności wymagalnych w kwocie 37,1 tys. zł, ujętych w ewidencji konta 249 – pozostałe rozrachunki, obejmujących zwrot kosztów leczenia skazanych w wyniku samouszkodzeń oraz kar i kosztów sądowych. Szczegółowa analiza ww. należności wykazała m.in. kilkumiesięczne przerwy w windykacji tych zaległości oraz dokumentowaniu sytuacji niektórych skazanych, co nie pozwalało na ocenę realnych możliwości spłaty tych należności przez ww. dłużników ZK.
2. NIK ocenia pozytywnie wykonanie przez ZK wydatków za 2011 r. Według planu po zmianach wynosiły one 12.856,6 tys. zł. i zostały wykonane w kwocie 12.856,2 tys. zł, tj. w 100,0%. W 2011 r. ZK otrzymał środki finansowe z rezerw celowych w łącznej kwocie 150,5 tys. zł. Szczegółowa analiza wydatków z rezerw celowych wykazała, że zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i celami określonymi w decyzjach Ministra Finansów, tj. na spłatę zobowiązań wymagalnych ZK w rozdziale 75512 oraz podwyżki dla nauczycieli w rozdziale 80144. Niewykorzystana kwota 1,90 zł została zwrócona w terminie na rachunek Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w Krakowie (zwanej dalej „OI SW”). Szczegółowemu badaniu poddano wydatki ZK (poza wynagrodzeniami) w kwocie 543.990 zł (tj. 4,2% ogółu), w tym realizowane w trybie zamówień publicznych. Wykazało ono m.in., że zamówienia na dostawy i usługi były realizowane zgodnie z procedurami określonymi w ustawie z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.). Wydatki te, w tym zakupy inwestycyjne na łączną

kwotę 43,9 tys. zł zostały zrealizowane zgodnie z planem po zmianach, w sposób gospodarny, celowy i oszczędny. Pozytywnie ocenia się podjęte w 2011 r. przez Pana Dyrektora działania oszczędnościowe, polegające m.in. na ograniczeniu zużycia nośników energii, co skutkowało zmniejszeniem wydatków w tym zakresie o ok. 12-15 tys. zł miesięcznie.

NIK ocenia pozytywnie realizację wydatków ZK z budżetu środków europejskich. Ustalenia kontroli wykazały, że ZK realizował projekt Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Projekt obejmował kursy przygotowujące skazanych do zawodu tynkarza oraz technologa robót wykończeniowych. Szczegółowe badania realizacji ww. projektów wykazały, że zostały one zrealizowane za kwotę 102.693,6 zł, w tym 88.986 zł ze środków UE, zgodnie z planem finansowym i harmonogramem. Wydatki, udokumentowane protokołami z odbioru usług szkoleniowych i fakturami VAT zostały rozliczone, a sprawozdania przekazane do OI SW.

3. Zdaniem NIK roczne sprawozdania: Rb-23, Rb-27, Rb-28, , Rb-28UE, Rb-Z i Rb-N przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań. Ww. sprawozdania zostały przekazane terminowo, a wykazane w nich dane były zgodne z ewidencją księgową.
4. NIK nie wnosi uwag do sposobu przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji. Szczegółowa analiza dokumentacji wykazała m.in., że przeprowadzona w formie spisu z natury i weryfikacji sald, została zakończona sprawozdaniem, zatwierdzonym przez Pana Dyrektora. Spis z natury środków trwałych został przeprowadzony terminowo i zgodnie z harmonogramem. Komisja inwentaryzacyjna, po otrzymaniu od głównej księgowej zestawienia różnic inwentaryzacyjnych wraz ze wskazaniem osób odpowiedzialnych za powstanie nadwyżek i niedoborów, przeprowadziła postępowanie wyjaśniające i sporządziła odpowiedni protokół, zaakceptowany przez Pana Dyrektora.
5. NIK ocenia pozytywnie za zastrzeżeniami rzetelność prowadzenia ksiąg rachunkowych. Badanie zgodności i wiarygodności ksiąg rachunkowych zostało przeprowadzone przy użyciu metody prostej, za pomocą aplikacji „Pomocnik kontrolera” ver. 5.2. z populacji wynoszącej 2.953.363,9 tys. zł. Kontroli poddano 204 dowody o wartości 543.990 zł, w tym 149 wybranych losowo (53.163 zł) oraz 55 - celowo (490.827 zł). W toku badania stwierdzono nieprawidłowość systematyczną, obejmującą całą badaną populację, polegającą na braku dat dowodu i dokonywania operacji gospodarczych w ewidencji finansowo księgowej, co było niezgodnie z art. 23, ust. 2, pkt 1 i 2 ustawy dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 ze zm.).

Ustalenia kontroli wykazały ponadto, że w systemie elektronicznej ewidencji księgowej nie przewidziano:

- możliwości prowadzenia ewidencji księgowej ze szczegółowością klasyfikacji budżetowej w odniesieniu do poszczególnych operacji na koncie 130 i 998, a ewidencja z tą szczegółowością możliwa była do uzyskania tylko w układzie wydatków dla poszczególnych paragrafów, w formie kartoteki z oznaczeniem numeru konta i paragrafu klasyfikacji budżetowej;
- zestawienia Księgi głównej (konta syntetyczne i analityczne oraz zestawienie obrotów i sald) – konta syntetyczne i analityczne nie były podsumowywane na poszczególnych stronach, co jest wymagane zgodnie z art. 13 ust. 5 cyt. ustawy o rachunkowości.

W ocenie NIK, ww. błędy systematyczne nie miały wpływu na realizację budżetu ZK. W trakcie kontroli system ewidencji elektronicznej ZK, wprowadzony przez Centralny Zarząd SW, został uzupełniony – jak wynika z przesłanego przez ww. Zarząd w dniu 31 stycznia 2012 r. pisma - poprzez modyfikacje, polegające na wprowadzeniu w 2012 r. generowania dat operacji i dowodów księgowych oraz opcji wymuszającej zamykanie ksiąg nie później niż po upływie dwóch miesięcy oraz sumowania stron narastająco.

8. NIK pozytywnie ocenia wykonanie wydatków na wynagrodzenia. W 2011 r. wyniosły one 7.566,6 tys. zł (tj. 100% planu po zmianach). W porównaniu do 2010 r. wynagrodzenia w rozdziale 75512 zmniejszyły się o 195,5 tys. zł. Zwiększeniu uległy natomiast wynagrodzenia w rozdziale 80144 o 113,8 tys. zł, co było spowodowane wprowadzeniem podwyżek dla nauczycieli. W kontrolowanym okresie stan zatrudnienia w ZK pozostawał na porównywalnym poziomie w stosunku do roku 2010, z tego w grupie funkcjonariuszy został obniżony o 1 etat, a w grupie pracowników cywilnych zwiększono zatrudnienie o 1 etat.
9. W ocenie NIK, wydatki ZK na realizację usług remontowych nie były wystarczające dla zabezpieczenia funkcjonowania jednostki. Oględziny stanu wybranych obiektów ZK wykazały m.in., że:
 - mury zewnętrzne obiektów ZK od strony południowo-zachodniej i północnej znajdowały się w złym stanie technicznym i wymagają robót remontowych, polegających na uzupełnieniu ochronnych warstw zewnętrznych;

- zły stan techniczny systemu odprowadzania wód opadowych (rynien) spowodował zamakanie i przemarzanie murów. W celach pojawiła się wilgoć w postaci zamoczonych fragmentów ścian. W pojedynczych przypadkach (np. izolotka) na ścianach widoczne były początki zagrzybienia (pleśń);
- budynek łączący obiekty klasztorne i bramę, w którego części położona jest sala odwiedzin, wymaga remontu dachu;
- budynek na zewnątrz obiektu zamkniętego, w którego części urządzono poczekalnię, ulega stopniowej degradacji. Od strony północnej mur budynku pęka w kilku miejscach. Dach wymaga natychmiastowego remontu lub zabezpieczenia. Zamoczone części murów i ścian poznaczone były znacznymi ubytkami warstw zewnętrznych. Pomieszczenia byłych mieszkań ulegają dewastacji poprzez zamakanie a tym samym zagrzybienie ścian. Przeciekający dach i wyłączone lub zminimalizowane ogrzewanie były przyczyną zniszczenia podłóg i części ścian budynku (obłaząca farba i emulsja).
NIK przyjmuje wyjaśnienia Pana Dyrektora, iż w ostatnich latach, w wyniku przeprowadzania kursów zawodowych dla skazanych, ZK własnymi siłami uzupełnił tynki i elewacje zachodniej części budynku. Kierownictwo ZK podejmowało działania mające na celu pozyskanie środków z UE i NFOS na termomodernizację jednostki a także występowało do OI SW o środki na najpilniejsze potrzeby remontowe. Zdaniem NIK, działania te nie zapobiegły w wystarczającym zakresie postępującej degradacji opisanych obiektów, szczególnie w części stanowiącej obiekt zabytkowy, wpisany do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (budynki klasztorne z XVII w.).

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, NIK wnosi o realizację następujących wniosków pokontrolnych:

1. Systematyczne prowadzenie windykacji zaległości skazanych w połączeniu z pełnym dokumentowaniem tych działań.
2. Podjęcie dalszych działań zmierzających do przeprowadzenia niezbędnych remontów obejmujących zabezpieczenie obiektów jednostki przed degradacją.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się o przedstawienie przez Pana Dyrektora, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków bądź przyczynach ich niepodjęcia.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Krakowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Otrzymują:

1. Adresat
2. Akta kontroli